

РЕШЕНИЕ

КАРАР

2021 елның 13 апреле

Болгар ш.

№ 8-5

Татарстан Республикасы Спас
муниципаль районының берәмлегендә
инициатив проектларны күрсәтү, кертү,
тикшерү һәм карау тәртибе

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары
турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 26.1
статьясы нигезендә, Спас районың Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы
Спас муниципаль районы Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының берәмлектә
инициатив проектларны күрсәтү, кертү, карау һәм карау тәртибен расларга.
2. Әлеге карарны Спас муниципаль районының рәсми сайтында
(<http://www.spasskiy.tatarstan.ru>), хокукый мәгълүматның рәсми сайтында
(<http://pravo.tatarstan.ru>) бастырырга.

Спас муниципаль районы башлыгы

Ф. В. Мөхәммәтов

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының берәмлегендә
инициатив проектларны күрсәтү, кертү,
тикшерү һәм карау тәртибе

1 Бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1 статья. Әлеге Тәртипне жайга салу предмети

1.1. Әлеге Тәртип «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм муниципаль берәмлекнең Спас муниципаль районы Уставы нигезендә инициатив проектларны күрсәтү, кертү, карау, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуга бәйле барлыкка килә торган мөнәсәбәтләрне жайга сала.

2. Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансфертлар исәбеннән финанс ярдәме алу өчен күрсәтелә торган инициатив проектларны кертү, тикшерү, карау һәм сайлап алу белән бәйле мөнәсәбәтләргә әлеге Тәртипнең нигезләмәләре, әгәр закон һәм (яисә) башка норматив хокукый акт белән башкасы каралмаган булса, һәм алар нигезендә Спас муниципаль районы Советының кабул ителгән карарлары белән кулланылмый.

2 статья. Инициатив проектлар

1. Инициатив проект дигәндә әлеге Тәртиптә Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы яшәүчеләрнең (аның өлешендә яшәүчеләр өчен өстенлекле әһәмияткә ия чараларны гамәлгә ашыру турындагы тәкъдиме аңлашыла, жирле әһәмияткәгә мәсьәләләрне яисә жирле үзидарә органнарына хәл итү хокукы бирелгән башка мәсьәләләрне хәл итү буенча.

2. Инициатив проектта түбәндәге белешмәләр булырга тиеш:

1) Жирлек халкы яисә аның өлеше өчен өстенлекле әһәмияткә ия проблеманы тасвирлау;

2) күрсәтелгән проблеманы хәл итү буенча тәкъдимнәрне нигезләү;

3) инициатив проектны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәсен (көтелгән, нәтижәләрен) тасвирлау;

4) инициатив проектны гамәлгә ашыруга кирәкле чыгымнарның алдан исәпләве;

5) инициатив проектны гамәлгә ашыруның планлаштырыла торган сроклары;

6) әлеге проектны гамәлгә ашыруда кызыксынучы затларның планлаштырыла торган (мөмкин булган) финанс, мөлкәт һәм (яисә) хезмәт катнашуы турында белешмәләр;

7) инициатив түләүләрнең планлаштырыла торган күләмнән тыш, әлеге акчаларны инициатив проектны гамәлгә ашыруга куллану күздә тотылган очракта, жирлекнең бюджет чаралары күләменә күрсәтелү;

8) Жирлек территориясенә яисә аның чикләрендә инициатив проект

гамәлгә ашырылачак өлешен әлеге Тәртипнең 3 статьясы нигезендә күрсәтү.

3. Инициативалы проект үз эченә әлеге статьяның 2 өлешендә каралган белешмәләр алган, инициатор карары буенча график һәм (яки) таблица материаллары кушылырга мөмкин.

3 статья. Халык мәнфәгатьләрендә инициатив проектлар гамәлгә ашырыла ала торган территорияне билгеләү

1. Инициатив проектлар халык мәнфәгатьләрендә тулаем Спас муниципаль районы мәнфәгатьләрендә, шулай ук түбәндәге территорияләрдә халык мәнфәгатьләрендә гамәлгә ашырыла:

- 1) күпфатирлы йортның подъезды;
- 2) күпфатирлы йорт;
- 3) күпфатирлы йортлар һәм (яисә) торак йортлар төркеме (шул исәптән урам, квартал яисә планлаштыру структурасының башка элементы);
- 4) торак пункт;
- 5) торак пунктлар төркеме.

Жирле әһәмиятгә аерым мәсьәләләрне (жирле үзидарә органнарына хокук бирелгән башка мәсьәләләрне) хәл итү һәм (яисә) аерым муниципаль программалар чараларын үтәү буенча инициатив проектларны гамәлгә ашыру максатларында Спас муниципаль районы башкарма комитеты карары (шул исәптән муниципаль программаны раслау турындагы карар) белән жирлек территориясен (округ) өлешенә бүлү каралырга мөмкин. Күрсәтелгән очракта инициатив проектлар күрсәтелә, тикшерелә һәм жирлек территориясенә (округның) тиешле өлешә чикләрендә гамәлгә ашырыла.

Бүлек 2. Инициативалы проектларны тәкъдим итү һәм фикер алышу

4 статья. Проект инициаторлары

1. Инициативалы проектны кергү инициативасы белән чыгыш ясарга хоуклы:

1) уналты яшькә житкән һәм жирлек территориясендә яшәүче кимендә ун гражданның торган инициатив төркем (алга таба — инициатив төркем) (алга таба-инициатив төркем));

- 2) Территориаль ижтимагый үзидарә органнары;
- 3) иске авыл жирлеге;
- 4) жирле ижтимагый берләшмәләр;
- 5) ижтимагый берләшмәләренең жирле бүлекчәләре;
- 6) беренчел профсоюз оешмалары;
- 7) торак милекчәләре ширкәтләре,
- 8) бакчачылык яки яшелчәчелек коммерцияле булмаган.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән затлар (алга таба-проект инициаторлары):

- 1) инициативалы проект эзерлиләр;
- 2) инициативалы проект турында фикер алышуну оештыралар яисә әлеге бүлек нигезләмәләре нигезендә инициативалы проектка ярдәм итү турындагы

мәсьәлә буенча гражданның фикерен ачыклауны тәмин итәләр;

3) инициативалы проектны Спас муниципаль районы Башкарма комитетка (алга таба – Комитет) кертә;

4) инициативалы проектны гамәлгә ашыруны тикшерүдә катнашалар;

5) әлеге Тәртиптә һәм аның нигезендә кабул ителгән башка норматив хокукый актларда билгеләнгән башка хокукларны гамәлгә ашыралар һәм вазыйфаларны үтиләр.

3. Инициатив төркем төзү һәм әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү Беркетмә белән рәсмиләштерелә.

4. Әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча карарлар территорияль ижтимагый үзидарә органнары булган проект инициаторлары тарафыннан территорияль ижтимагый үзидарә уставы нигезендә кабул ителә.

5. Әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча карарлар Ижтимагый берләшмәләр булган проект инициаторлары тарафыннан аларны гамәлгә кую документлары нигезендә кабул ителә.

5 статья. Инициатив проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданның фикерен ачыклау

1. Инициатив проект инициативалы проектны гамәлгә ашыру күздә тотыла торган жирлек халкы яисә аның өлеше халкы тарафыннан хупланырга тиеш.

2. Проект инициаторы түбәндәге рәвешләрдә инициатив проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданның фикерләрен ачыклауны оештыра:

1) гражданның жыенында инициатив проектны карау;

2) гражданның жыелышында яисә конференциясендә, шул исәптән территорияль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданның жыелышында яисә конференциясендә инициатив проектны карау;

3) гражданның сорашып белешү үткәру;

4) инициатив проектны хуплап гражданның имзаларын жыю.

3. Проектның инициаторы инициатив проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданның фикерен ачыклауның берничә төрәннән файдалану турында карар кабул итәргә хокуклы.

6 статья. Инициатив проектларны күрсәтү мәсьәләләре буенча гражданның жыены

1. Инициативалы проектны (алга таба — жыен) күрсәтү мәсьәләләре буенча гражданның жыены проект инициаторы мөрәжәгәте нигезендә жирлек башлыгы тарафыннан билгеләнә.

2. Жыен үткәру турында проект инициаторының мөрәжәгатендә күрсәтелә:

1) проект инициаторы турында белешмәләр (инициатив төркем әгъзаларының фамилиясе, исемнәре, атасының исеме, аларның яшәу яки тору урыны турында белешмәләр, авыл торак пунктының исеме, атасы, чара проектының башка инициаторы исеме һәм аның урнашу урыны турында белешмәләр);

- 2) инициативалы проект турында белешмэләр;
 - 3) инициативалы проектны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча Башкарма комитет белән үзара хезмәттәшлекне гамәлгә ашырырга вәкаләтле затларның фамилияләре, исемнәре, атасының телефон номерлары, телефон номерлары;
 - 4) жыенның датасы, вакыты һәм урыны турында тәкъдимнәр;
3. Жыен авыл жирлегә муниципаль берәмлегенә Спас муниципаль районы Уставында һәм нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.
4. Жыен үткәру турында берничә үтенечнамә килгән очракта, бер жыенда берничә инициатив проектны карау мөмкин.

7 статья. Инициатив проектларны күрсәтү мәсьәләләре буенча гражданныр жыелышы

1. Инициативалы проектны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданныр жыелышы (алга таба — жыелыш) проект инициаторы карары белән билгеләнә һәм үткәрелә.

2. Жыелыш авыл жирлегә территориясә өлешендә үткәрелә, анда яшәүчеләр мәнфәгатләрәндә инициатив проектны тормышка ашыру планлаштырыла. Әгәр дә бу проектны тормышка ашыру жирлек халкы мәнфәгатләрәндә планлаштырыла икән, жирлек территориясенә төрлө өлешләрәндә берничә жыелыш үткәреләргә мөмкин.

3. Жыелышта унтугыз яше тулган Тиешле территориядә яшәүчеләр катнаша ала.

4. Жыелыш үткәреләргә мөмкин:

1) көндәзгә формада-көн тәртибендәгә мәсьәләләр буенча фикер алышу һәм тавышка куелган мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү өчен халыкның уртак булу рәвешендә;

2) көндәзгә-читтән торып-көн тәртибендәгә мәсьәләләрне карап тикшерү һәм тавышка куелган мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү мөмкинлеген, шулай ук жыелышны үткәру турындагы хәбәрдә күрсәтелгән яки сайтны кулланып тавыш бирүне билгеләнгән вакытка яки адрес буенча яшәүчеләр карарларын тапшыру мөмкинлеген күздә тоткан формада. <http://www.spasskiy.tatarstan.ru> (алга таба-сайт).

5. Бер жыелышта берничә инициативалы проектны карау мөмкин. Әлегә очракта жыелышны оештыру һәм үткәру буенча хокуklar һәм бурычлар проектлар инициаторлары белән бергә гамәлгә ашырыла.

6. Жыелыш үткәру, документлар әзерләү һәм жибәрү буенча чыгымнарны проект инициаторы башкара.

7. Башкарма комитет проект инициаторына жыелышны үткәрүдә ярдәм итә, шул исәптән аны үткәру өчен бушлай бина бирә. Башкарма комитет карары белән жыелышлар үткәру өчен бирелә торган бүлмәләр исемлегә раслана.

8. Жыелыш катнашучылар арасында тиешле территориядә яшәүчә 16 яшькә житкән кешеләрнең гомуми санының 50% ын тәшкил итә.

8 статья. Жыелышны үткәрүгә әзерлек

1. Жыелыш үткәру турында проект инициаторының карарында күрсәтелә:

1) фикер алышу өчен үткәрелә торган инициативалы проект жыелма;

2) жыелышны үткәру формасы (көндөзге яки көндөзге-читтән торып);

3) жыелышның көн тәртибе, ә жыелышны көндөзге - читтән торып уздыру очрагында-халыкның тавыш бирүен уздыру планлаштырыла торган мәсьәләләр;

4) жыелышны уздыру датасы, вакыты, урыны, ә жыелышны көндөзге-читтән торып уздыру очрагында — шулай ук тавышка куелган мәсьәләләр буенча халык карарларын кабул итүне тәмамлау датасы һәм мондый карарлар тапшырылырга тиешле урын яки адрес, яисә тавышка куелган мәсьәләләр буенча халыкны тавыш бирү өчен махсус сайттан файдалану турында Карар кабул итү вакыты;

5) жыелышны көндөзге формада уздырыла торган жыелышта катнашучылар йә жыелышны көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча фикер алышуларда катнашучыларның фаразланыла торган саны, жыелышны көндөзге-читтән торып уздыру очрагында;

6) жыелыш үткәрелә торган территориядә яшәүчеләргә аны үткәру турында хәбәр итү ысуллары.

2. Проект инициаторы жирлек башкарма комитетына жыелышны үткәру турында 10 көннән дә соңга калмыйча язма хәбәр жиберә.

3. Жыелыш үткәру турында хәбәрнамәдә күрсәтелә:

1) проект инициаторы турында белешмәләр (инициатив төркем әгъзаларының фамилияләре, исемнәре, атасының исем-фамилиясе, яшәу яки тору урыны турында белешмәләр, авыл торак пунктының исеме, чара проектының башка инициаторы исеме һәм аның урнашу урыны);

2) әлегә статьяның 1 өлешендә каралган белешмәләр;

3) жыелышны оештыру һәм үткәру буенча күрсәтмә функцияләр башкарырга вәкаләтле затларның фамилияләре, исемнәре, телефон номерлары.

4) жыелышны үткәрүдә ярдәм итү, шул исәптән жыелышны үткәру өчен бина бирү (жыелышны көндөзге-читтән торып үткәру очрагында) һәм (яки) тавышка куелган мәсьәләләр буенча халыкны тавыш бирү өчен махсус сайттан файдалану турында үтенеч;

4. Жыелышны үткәру турында белдерү проектның инициаторы һәм аны оештыру һәм үткәру буенча боеру функцияләрен башкарырга вәкаләтле затлар тарафыннан имзалана. Инициатив төркем исемнән жыелышны үткәру турында хәбәрнамә инициатив төркем тарафыннан аны оештыру һәм үткәру буенча боеру функцияләрен үтәргә вәкаләтле затлар тарафыннан имзалана.

5. Жыелышны уздыру өчен урын бирү турында үтенеч булган очракта Спас муниципаль районы башкарма комитет хәбәр килгән көннән алып өч көн эчендә уздыру өчен урын бирү мөмкинлеге турында проект инициаторына хәбәр итә яисә жыелышны уздыру урынын һәм (яисә) датасын һәм вакытын үзгәртәргә тәкъдим итә. Проектның инициаторы күрсәтелгән тәкъдимне алган көннән алып өч көн эчендә жыелышны уздыру урынын һәм (яисә) датасын һәм вакытын үзгәртүгә ризалыгы яисә килешмәве турында хәбәр итәргә тиеш (жыелыш читтән торып уздырылган очракта, тәкъдимнәр буенча фикер алышу).

3. Башкарма комитет жыелыш үткәру турында белешмәләр урнаштыра, шул исәптән инициатив проект белән танышу тәртибе турында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында:

1) үткәру турында хәбәрнамә кәргән көннән алып өч көн эчендә жыелышлар;

2) урынны һәм (яисә) жыелышны уздыру датасын һәм вакытын үзгәртү турында тәкъдим белән проект инициаторы ризалыгын алганнан соң ике көннән дә соңга калмыйча (жыелышны читтән торып уздырылган очракта, көндезге бүлектә фикер алышу).

4. Башкарма комитет жыелыш үткәрүдә ярдәм итү проекты инициаторын күрсәтү максатларында вәкаләтле вәкил билгеләргә хокуклы. Башкарма комитет вәкаләтле вәкилне билгеләү турында алдан ук проект инициаторына хәбәр итә.

9 статья. Жыелышны көндезге формада уздыру тәртибе

1. Жыелыш башланганчы проект инициаторы жыелышта катнашкан гражданнарны Башкарма комитет раслаган форма буенча исемлек төзеп теркәүне тәмин итә. Жыелышта катнашкан гражданнар исемлеге жыелыш беркетмәсенә аерылгысыз өлеше булып тора.

2. Жыелышның көн тәртибе мәсьәләләре буенча тавыш бирү тәртибе жыелышта катнашучыларның күпчелек тавышы белән раслана. Көн тәртибәндәге мәсьәләләр буенча карарлар жыелышта катнашучыларның күпчелек тавышы белән кабул ителә.

3. Жыелыш проект инициаторы вәкиле тарафыннан ачыла. Жыелышны алып бару өчен рәис һәм секретарь сайлана. Председатель жыелыш алып бара, көн тәртибәндәге мәсьәләләргә игълан итә, катнашучыларга чыгыш ясау өчен сүз бирә, жыелыш кабул иткән карарларны формалаштыра, аларны тавыш бирүгә куя, тавыш бирү нәтижәләрен игълан итә.

5. Секретарь жыелыш беркетмәсен алып бара, анда жыелыш кабул иткән барлык карарлар чагылдырыла, алар буенча тавыш бирү нәтижәләре күрсәтелә. Жыелыш протоколына секретарь һәм жыелыш рәисе имза сала.

6. Жыелыш беркетмәсендә түбәндәгеләр күрсәтелә:

- 1) жыелышны уздыру урыны һәм вакыты;
- 2) жыелышта катнашкан гражданнар саны;
- 3) аларның яшәү урынын күрсәтеп, жыелыш рәисе һәм секретаре турында белешмәләр;
- 4) жыелышның көн тәртибе, чыгышларның эчтәлегә;
- 5) көн тәртибе мәсьәләләре буенча кабул ителгән карарлар.

10 Статья. Жыелышны читтән торып уздыру тәртибе

1. Жыелышны көндезге-читтән торып үткәргән очракта көн тәртибәндәге мәсьәләләр буенча турыдан-туры фикер алышу һәм тавышка куелган мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла әлеге Тәртипнең 9 статьясы белән.

2. Турыдан-туры фикер алышуда катнашмаган затлар жыелышны үткәрү турында хәбәрдә күрсәтелгән, тавышка куелган мәсьәләләр буенча карарның язма рәвешендә рәсмиләштерелгән урынга яки адрес буенча жибәрергә хокуклы. Карарның яқынча формасы Башкарма комитет тарафыннан раслана.

3. Көндезге-читтән торып үткәрелә торган жыелышта катнашучылар булып, турыдан-туры фикер алышуда катнашкан затлар, шулай ук карарлар кабул итү тәмамланганчы алынган затлар санала.

4. Жыелышны үткөрү вақытында махсус сайттан айдаланып, көндөзгө-читтән торып уздырылган очракта, жыелышны үткөрү турында хәбәр урнаштыру һәм турыдан-туры фикер алышуда катнашмаган затларны тавыш бирү көн тәртибе мәсьәләләре буенча күрсәтелгән сайтта үткәрелә.

5. Жыелышның көн тәртибе мәсьәләләре буенча тавыш бирү махсус сайттан айдаланып, жыелыш үткәрелә торган территориядә яшәүчеләр тарафыннан, "эйе", "юк" яки "тыелып" формулировкалары белән чагылдырылган көн тәртибендәгә һәр мәсьәлә буенча карар күрсәтү юлы белән башкарыла. Махсус сайтны кулланып тавыш бирүдә катнашучылар булып тавыш бирү датасына һәм вақытына кадәр электрон формада тавыш биргән кешеләр санала. Халыкны идентификацияләү Бердәм идентификация һәм аутентификация системасы хисап язмасын кулланып башкарыла. Тавыш бирү аның башлану датасы һәм вақыты һәм тәмамланганчы тәнәфессез үткәрелә.

6. Махсулаштырылган сайттан айдаланып тавыш бирү нәтижәләре беркетмә рәвешендә төзелә һәм мондый тавыш бирү тәмамланганнан соң бер көн эчендә сайтка урнаштырыла. Тавыш бирүнең таныкланган беркетмәсен Башкарма комитет проект инициаторына алар төзелгәннән соң өч көн эчендә жиберә. Күрсәтелгән беркетмә жыелыш беркетмәсенә аерылгысыз өләше булып тора.

1. Тавыш бирүне уздырганда жыелышта катнашучы һәр кешенең шәхси мәгълүматны эшкәртүгә ризалыгы алынырга тиеш, ул "Шәхси мәгълүматлар турында" Федераль законның 9 статьясында билгеләнгән таләпләр нигезендә рәсмиләштерелә.

2. Сораштыру юлы белән яисә махсулаштырылган сайттан айдаланып тавыш бирү тәмамланганнан соң секретарь жыелыш беркетмәсен әзерли, аңа секретарь һәм жыелыш рәисе имза сала.

3. Читтән торып жиберелгән жыелыш беркетмәсендә;
түбәндәгеләр күрсәтелә:

- 1) көндөзгө фикер алышуну уздыру урыны һәм вақыты;
- 2) читтән торып тавыш бирү ысулы, башлану һәм тәмамлану вақыты; 3) жыелышта катнашкан гражданнар саны;
- 4) яшәү урынын күрсәтеп, жыелыш рәисе һәм секретаре турында белешмәләр;
- 5) жыелышның көн тәртибе, көннең эчтәлегә;
- 6) көн тәртибе һәм тавыш бирү нәтижәләре мәсьәләләре буенча кабул ителгән карарлар.

11 статья. Инициатив проектларны күрсәтү мәсьәләләре буенча гражданнарның конференциясен үткөрү

1. Инициатив проектны гамәлгә ашыру мәнфәгатьләрендә күздә тотыла торган 16 яшькә житкән территориядә яшәүчеләрнең саны 1000 кешедән артып киткән очракта, инициатив проектларны күрсәтү мәсьәләләре буенча гражданнар конференциясе уздырыла (алга таба - конференция).

2. Конференция әлегә статьяда билгеләнгән үзенчәлекләргә исәпкә алып, әлегә Тәртипнең 7 - 10 статьяларында билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

3. Әлегә Тәртипнең 8 статьясындагы 1 өләшендә каралган нигезләмәләр белән беррәттән конференция үткөрү турында проект инициаторының карарында

түбәндәгеләр күрсәтелә:

- 1) делегатларны сайлау вәкиллеге нормасы, ул 16 яшькә житкән территориянең 100 кешесеннән 1 дән дә ким була алмый;
- 2) делегатларны сайлау өчен жыелышлар үткөрү сроклары һәм тәртибе. 4. Конференция беркетмәсенең аерылгысыз өлеше булып делегатларны сайлау турында жыелыш беркетмәләре тора.

12 Статъя. Инициативалы проектларга ярдәм итү өчен гражданнар имзаларын жыю

1. Инициатив проектларны хуплап гражданнарның имзаларын жыю (алга таба - имзалар жыю) проект инициаторы тарафыннан үткәрелә.

1. Инициатив проектларны хуплап имзалар саны, инициатив төркем әгъзаларының имзаларын да кертеп, тиешле территориядә яшәүче 16 яшькә житкән халыкның гомуми саныннан 50 %тан артыгын тәшкил итәргә тиеш.

2. Имзалар жыю түбәндәге тәртиптә гамәлгә ашырыла:

1) имзалар аларны имза кәгазенә кертү юлы белән жыела, аның рәвеше Башкарма комитет тарафыннан раслана;

2) имза кәгазендә имзалар жыюны гамәлгә ашыра торган инициатив проект күрсәтелә;

3) имза кәгазендә кеше имзасы һәм аны кую датасы куела. Имза һәм аны кешесе үз кулы белән куя. Имза кәгазендә үз имзасын куйган кеше турындагы белешмәләр имзалар жыюны гамәлгә ашыручы зат үтенече буенча имза кәгазенә кертеләргә мөмкин. Күрсәтелгән белешмәләр бары тик кулъязма ысул белән генә кертелә, бу чакта карандашлар куллану рөхсәт ителми;

4) яшәүче бер үк инициативалы проектны яклап бер генә тапкыр имза куя;

5) һәр имза кәгазе проект инициаторы вәкиле имзалары белән таныклана. Имза салу кәгазе тәмамланганда, имзалар жыюны гамәлгә ашыручы проект инициаторы вәкиле үз фамилиясен, исемнән һәм атасының исемнән, туган көнен, яшәү урыны адресын үз кулы белән күрсәтә, шулай ук үз имзасын һәм аны кертү датасын куя;

6) имзалар жыйганда кул кую кәгазен лицевой һәм әйләнеш ягында тутыру рөхсәт ителә. Шулай ук вакытта яклар имзаларның бердәм нумерациясе булган, ә имзалар жыюны гамәлгә ашыручы проект инициаторы вәкиле турында таныклыклар кул кую кәгазенә икенче ягында турыдан-туры яшәүченең соңгы имзасыннан соң куела;

7) имза жыйганда һәр кешенең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалыгын алырга кирәк, ул "Персональ мәгълүматлар турында" Федераль законның 9 статьясында билгеләнгән таләпләр нигезендә рәсмиләштерелә.

13 статъя. Әлеге инициативалы проектка ярдәм итү турында аларның фикерен ачыклау өчен гражданнардан сораштыру үткөрү

1. Әлеге инициативалы проектка ярдәм итү турында гражданнар фикерен ачыклау өчен (алга таба-сораштыру) жирлек халкы инициативасы яисә аның өлешендә үткәрелә, аларда түбәндәге очрақларда инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә:

1) инициативалы проектны тулаем авыл жирлегә мәнфәгатьләрендә

тормышка ашыру тәкъдим ителә;

2) инициативалы проектны жирлекнең 1000 кешедән артып киткән өлешендә яшәүчеләр мәнфәгатләрәндә гамәлгә ашыру тәкъдим ителә.

2. Сораштыру билгеләү өчен проект инициаторы жирлек советына гариза жибәрә, анда күрсәтелә:

1) инициативалы проект, аңа карата сораштыру уздырырга тәкъдим ителә;

2) проект инициаторының тәкъдимнәре:

а) сораштыру үткәрү датасы һәм сроклары турында;

б) сораштыру уздырганда тәкъдим ителә торган (тәкъдим ителә торган) мәсьәләне (мәсьәләләрне) формалаштыру турында;

в) сораштыру үткәрү методикасы турында;

г) сораштыруда катнашучы жирлек халкының минималь саны турында;

3) проект инициаторы турында белешмәләр (инициатив төркем әгъзаларының фамилияләре, исемнәре, атасы, аларның яшәү яки тору урыны турында белешмәләр, авыл торак пунктының Исеме, Исеме, чараның башка инициаторы исеме һәм аның урнашу урыны).

4) Әгәр проектның инициаторы инициатив төркем булса, гариза инициатив төркемнең барлык әгъзалары тарафыннан имзалана. Әгәр проектның инициаторы булып әлеге Тәртипнең 4 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән башка затлар торса, гаризага проект инициаторының вәкаләтле заты һәм инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә торган 10дан да ким булмаган авыл жирлегендә яшәүче 10 кеше имза сала. Бу очракта гаризада шулай ук гаризага (фамилияләренә, исемнәренә, атасының исемнәренә, аларның яшәү яки тору урыны турында белешмәләргә) кул куйган затлар турында белешмәләр күрсәтелә.

5) Спас муниципаль районы Башкарма комитеты гариза кәргән көннән 30 көннән дә соңга калмыйча аны карый һәм сораштыру билгеләү яки сораштыру бирүдән баш тарту турында Карар кабул итә.

6) Сораштыру үткәрү турындагы инициативаны әлеге статьяда билгеләнгән тәртипне бозу, әгәр хокук бозулар инициативаны тәкъдим итүдә катнашкан жирлек халкының ихтыяр белдерүе нәтижәләрен дәрәс итеп билгеләргә мөмкинлек бирмәсә, сораштыру бирүдән баш тарту өчен нигез булып тора.

7) инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданны сораштыру үткәрелә, билгеләнгән тәртиптә "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 31 статьясындагы 4 өлешендә гражданны сораштыру билгеләү һәм үткәрү тәртибен билгеләүче муниципаль хокукый актның исеме һәм реквизитлары күрсәтелә.

8) сораштыруда жирлек яки аның өлешендә яшәүчеләр катнаша, аларда 16 яшькә житкән инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә.

9) сораштыру нәтижәләрен Башкарма комитет проект инициаторына, аларны ясаганнан соң, 3 эш көннән дә соңга калмыйча житкерә.

1. Инициативалы проект керткәндә Башкарма комитетка тапшырыла:

1) проектның кәгазьдә һәм электрон формада тасвирламасы, аңа график һәм (яки) таблица материаллары кушылырга мөмкин;

2) әлеге Нигезләмәнең 4 статьясындагы 4, 5 өлешләре нигезендә инициатив төркем төзү беркетмәсе яисә башка документлар, шулай ук проект инициаторының инициатив проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда аның исемнән Башкарма комитет белән хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле затларны билгеләү турындагы карары;

3) жыен, гражданнар жыелышлары яки конференцияләре беркетмәсе, гражданнардан сорапшыру нәтижеләре һәм (яки) муниципаль берәмлектә яшәүчеләр тарафыннан инициативалы проектны яки аның өлешендә хуплауны раслаучы кул куелган битләр.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән документлар Башкарма комитетка инициативалы проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда башкарма комитет белән хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле зат тарафыннан турыдан-туры тапшырыла яисә игълан ителгән кыйммәт белән почта аша жиберелә һәм кертемнәр исемлеге белән жиберелә.

Әлеге статьяның 1 өлешендә, башкарма комитетта күрсәтелгән документларны алу көне проектны кертү датасы булып тора.

3. Документлар инициатив проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда проектның инициаторы тарафыннан турыдан-туры бирелгән зат тарафыннан турыдан-туры башкарма комитетка тапшырылган очракта, күрсәтелгән затка, исемлеген һәм аларны алу датасын күрсәтеп, документлар алуда расписка бирелә. Расписка документларны алу көнендә башкарма комитет тарафыннан бирелә.

15 татъя. Инициатив проектларны карау комиссиясе

1. Инициативалы проектларны карау буенча Комиссия (алга таба-комиссия) инициативалы проектларның социаль-иқтисадый әһәмиятен объектив бәяләү һәм аларны конкурс нигезендә сайлап алу максатында төзелә.

2. Комиссиянең саны 10 кеше тәшкил итә.

3. Комиссиянең персонал составы Башкарма комитет карары белән билгеләнә. Комиссия әгъзаларының гомуми саныннан яртысы жирлек Советы тәкъдимнәре нигезендә билгеләнә. Комиссия составы комиссия тарафыннан кабул ителә торган карарларга йогынты ясарга мөмкин булган мәнфәгатьләр каршылыклары барлыкка килү мөмкинлеге төшереп калдырылсын өчен төзелә.

4. Комиссия комиссия рәисе, Комиссия рәисе урынбасары, комиссия секретаре һәм аның эшендә катнашучы комиссия әгъзаларыннан тора.

5. Комиссия рәисе:

1) комиссия эшен оештыра, аның эшчәнлеген белән җитәкчелек итә;

2) комиссиянең чираттагы утырышы көн тәртибе проекттын төзи;

3) комиссия әгъзаларына йөкләмәләр бирә;

4) комиссия утырышларында рәислек итә.

6. Конкурс комиссиясе рәисе урынбасары, вакытлыча булмаганда,

конкурс комиссиясе рәисе вазыйфаларын башкара.

7. Комиссия секретаре:

1) комиссия эшчәнлеген мәгълүмати һәм документлар белән тәэмин итүне, шул исәптән комиссия утырышына эзерлекне гамәлгә ашыра;

2) комиссия эгъзаларына, проект инициаторларына һәм комиссия утырышына чакырылган башка затларны комиссиянең чираттагы утырышын үткөрү датасы, урыны һәм комиссиянең чираттагы утырышы көн тәртибе турында хәбәр итә;

3) комиссия утырышлары беркетмэләрен алып бара.

8. Комиссия эгъзасы:

1) комиссия эшендә, шул исәптән комиссия утырышларында катнаша;

2) комиссия эше мәсьәләләре буенча тәкъдимнәр кертә;

3) комиссия утырышларында карала торган документлар һәм материаллар белән таныша;

4) комиссия утырышында катнашучыларга сораулар бирә;

5) комиссия утырышларында тавыш бирә.

9. Комиссия эшенең төп формасы-утырышлар.

10. Комиссия утырышы анда аның эгъзаларының яртысыннан да ким булмаган өлеше булган очракта хокуклы дип санала.

11. Проект инициаторларына һәм аларның вәкилләренә комиссия тарафыннан инициативалы проектларны карауда катнашу һәм алар буенча үз позицияләрен баян итү мөмкинлеге тәэмин ителә. Проект инициативасын карау планлаштырыла торган комиссия утырышы турында проектны башлап жибәрүчеләргә аны үткөрү көненә кадәр биш көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

12. Проект турында фикер алышу һәм комиссия тарафыннан карарлар кабул итү проект инициаторы һәм башка чакырылган затлар катнашыннан башка башкарыла.

13. Комиссия карары утырышта катнашучылар саныннан күпчелек тавыш белән ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә. Тавышлар тигез булганда комиссия утырышында рәислек итүче тавышы хәлиткеч булып тора.

14. Комиссия эгъзалары карарлар кабул итү турындагы мәсьәләләр буенча фикер алышканда тигез хокукларга ия.

15. Комиссия тарафыннан кабул ителгән карар белән килешмәгән очракта, комиссия эгъзасы язма рәвештә үзенең аерым фикерен белдерергә хокуклы, ул комиссия утырышы беркетмәсенә кертелергә тиеш.

16. Комиссия утырышы нәтижәләре буенча беркетмә төзелә, ул комиссия утырышында рәислек итүче, комиссия секретаре һәм аның утырышында катнашкан комиссия эгъзалары тарафыннан комиссия утырышы уздырылганнан соң өч эш көне эчендә имзаланган.

17. Комиссия секретаре, комиссия утырышы беркетмәсенә кул куелган көннән соң килүче эш көннәннән дә соңга калмыйча, Башкарма комитет житәкчесенә жибәрә.

18. Комиссия эшчәнлеген оештыру-техник яктан тәэмин итүне Башкарма комитет башкара.

16 статья. Инициатив проектны башкарма комитет тарафыннан карау тәртибе

1. Инициативалы проект Башкарма комитет тарафыннан кертелгәннән соң 30 көн эчендә карала.

2. Башкарма комитетка инициатив проект кертү турында мәгълүмат «Новая жизнь» (Яңа тормыш) район газетасында басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) һәм Спас муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш <http://www.spasskiy.tatarstan.ru> инициативалы проект кертелгәннән соң өч эш көне эчендә Башкарма комитетка элге Тәртипнең 2 статьясындагы 2 өлешендә, шулай ук проект инициаторлары турында күрсәтелгән белешмәләр булырга тиеш. Бер үк вакытта гражданнар Башкарма комитетка үз искәrmәләрен һәм инициатив проект буенча тәкъдимнәрен бирү мөмкинлеге турында, аларны тәкъдим итү вакыты күрсәтелеп хәбәр ителә.

3. Инициативалы проект буенча искәrmәләр һәм тәкъдимнәр бирү вакыты жиде эш көне тәшкил итә. Үз искәrmәләрен һәм тәкъдимнәрен 16 яшькә житкән жирлек халкы жибәрергә хокуклы. Искәrmәләр һәм тәкъдимнәр Башкарма комитетка яшәүче тарафыннан турыдан-туры тапшырыла яисә почта аша жибәрелә.

4. Инициативалы проект буенча искәrmәләрне һәм тәкъдимнәрне гомумиләштерүне комиссия башкара.

5. Инициативалы проектны карау нәтижәләре буенча комиссия Башкарма комитет Житәкчесенә элге статьяның 7 өлешендә күрсәтелгән карарларның берсен кабул итәргә тәкъдим итә. Комиссия карарында шулай ук проектны эшләп бетерү буенча тәкъдимнәр дә булырга мөмкин.

Өгәр Башкарма комитетка берничә инициатив проект кертелгән булса, шул исәптән өстенлекле проблемалар эчтәлеге буенча охшаш проблемаларны тасвирлау белән, комиссия Башкарма комитет житәкчесенә конкурс нигезендә сайлап алуны оештырырга тәкъдим итә.

6. Конкурс сайлап алу элге Тәртипнең 17 статьясы нигезендә оештырыла. Конкурс сайлап алуын үткәрү турында белдерү проект инициаторларына тиешле карар кабул ителгәннән соң өч көннән дә соңга калмыйча жибәрелә.

7. Комиссия тәкъдимнәрен исәпкә алып яки конкурс нәтижәләре буенча Башкарма комитет житәкчесе түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

1) инициативалы проектны хупларга һәм аның өстендә эшне дөвам итәргә жирлек бюджеты турындагы карарда каралган бюджет ассигнованиеләре чикләрендә жирлек бюджеты проектын төзү һәм карау тәртибе (жирлек бюджеты турындагы карарга үзгәрешләр кертү) нигезендә тиешле максатларга һәм (яки) жирлек бюджеты проектын төзү һәм карау тәртибе нигезендә жирлек бюджеты турындагы карарга үзгәрешләр кертү;);

2) инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тартырга һәм инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, проектны инициаторларына кире кайтарырга.

8. Житәкче инициатив проектка ярдәм итүдән баш тарту турында түбәндәге очраklarның берсендә карар кабул итә:

1) инициатив проектны кертү һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү.;

2) инициатив проектның федераль законнар һәм Россия Федерациясенен башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары, Спас муниципаль районы уставы таләпләренә туры килмәве;

3) Спас муниципаль районы Башкарма комитет үзидарә органнарында кирәкле вәкаләтләр һәм хокуклар булмау сәбәпле, инициативалы проектны гамәлгә ашыру мөмкинлегә булмау;

4) жирлек бюджетының инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен кирәк булган акчалар күләмендә акчалары булмау (аларны формалаштыру чыганагы инициативалы түләүләр булмаган);

5) инициативалы проектта тасвирланган проблеманы нәтижәләрәк ысул белән хәл итү мөмкинлегә булу;

6) инициативалы проектны конкурс нигезендә сайлап алуны узмаган дип тану.

9. Проектны карау нәтижәләре буенча карар проект инициаторына кабул ителгән көннән соң өч көннән дә соңга калмыйча жибәрелә.

10. Башкарма комитет әлеге статьяның 8 өлешендәге 5 пункттында каралган очракта, проект инициаторларына инициативалы проектны бергәләп эшләп бетерергә, шулай ук аны башка муниципаль берәмлекнең яки дәүләт органының жирле үзидарә органына аларның компетенциясе нигезендә тәкъдим итәргә тиеш. Проектны эшләп бетерү өчен комиссия комиссия әгъзалары, Башкарма комитет вәкилләре, проект инициаторы вәкилләре арасынан эшче төркем төзи, шулай ук проектны эшләп бетерү вакытын билгели. Эшләп бетерелгән инициативалы проект комиссия тарафыннан әлеге Тәртипнең 15 статьясы һәм әлеге статья нигезендә карала.

17 статья. Инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алу

1. Конкурста сайлап алуны комиссия гамәлгә ашыра.

2. Конкурс сайлавы критерийлары түбәндәгеләр:

1) инициатив проект хәл итүгә һәм аны гамәлгә ашыруга юнәлдерелгән проблеманы билгеләүдә халыкның катнашу дәрәжәсе;

2) инициатив проектны гамәлгә ашырудан социаль нәтижәлелек;

3. Конкурста сайлап алу критерийлары, аларның кыйммәтләре, аларга туры килә торган баллар һәм үлчәү коэффициентлары әлеге Тәртипкә кушымтада (алга таба - критерийлар) билгеләнгән.

4. Конкурста сайлап алу әлеге Тәртипнең 15 статьясы нигезендә үткәрелә торган комиссия утырышында гамәлгә ашырыла.

5. Комиссия конкурс аша сайлап алынган инициативалы проектларны ачыклау критерийлары нигезендә инициатив проектларны бәяли.

6. Конкурс нигезендә сайлап алу йомгаклары буенча, йомгаклау билгесен исәпкә алып, комиссия инициатив проектларны узган яисә конкурс сайлавын узмаган дип игълан итү турында карарлар кабул итә.

7. Узган конкурс сайлап алуы барлык критерийлар буенча иң зур суммар балл алган инициатива проекты дип игълан ителә.

18 статья. Инициатив проектны гамәлгә ашыру турында башкарма комитет карары

1. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру турында Башкарма комитет карар чыгара.

2. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру турындагы карар үз эченә алырга тиеш:

1) инициатив проектны гамәлгә ашыру нәтижәсендә барлыкка килергә тиеш булган объектның исеме (адресы яки урыны күрсәтелгән) яисә гамәлгә ашыруга инициатив проект жибәрелгән Чараның атамасы;

2) жирлек бюджеты акчаларын тоту юнәлеше (төзелеш, реконструкция, сатып алу, чаралар (чаралар) һ. б.);

3) инициатив проектны гамәлгә ашыруга бүлеп бирелә торган жирлек бюджеты акчаларын баш бүлүченә исеме;

4) заказчы, төзүче исеме;

5) объектны файдалануга тапшыру (сатып алу), сату вакыты чаралар (чаралар);

6) инициатив түләүләр күләмен бүлеп биреп, объектны (чараларны) үткәргә объектның күз алдында тотылучы (чик) бәясе яисә чараны (чараларны) үткәргә чараларның иң чик күләме;

7) объектның фаразланган (чик) бәясен яки инициатив түләүләр күләмен бүлеп биреп, чараны (чараларны) үткәргә чараларның иң чик күләмен гамәлгә ашыру еллары буенча бүлү.

19 статья. «Интернет» мәгълүмат-коммуникация челтәрендә инициатив проект турында мәгълүматны бастырып чыгару (халыкка житкерү) һәм урнаштыру тәртибе

1. Инициатив проектны Башкарма комитет тарафыннан карау, инициатив проектны гамәлгә ашыру барышы турында, шул исәптән акчаларны файдалану, аны гамәлгә ашыруда кызыксынучы затларның мөлкәти һәм (яисә) хезмәт катнашуы турында мәгълүмат «Яңа тормыш» район газетасында (Яна тормыш) басылып чыгарга һәм Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының рәсми сайтында (<http://spasskiy.tatarstan.ru/>) урнаштырылырга тиеш.

2. Инициатив проектны гамәлгә ашыру йомгаклары турында башкарма комитетның хисабы инициатив проектны гамәлгә ашыру тәмамланган көннән алып 30 календарь көн эчендә басылып чыгарга (халыкка житкерергә) һәм Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының рәсми сайтында (<http://spasskiy.tatarstan.ru/>) урнаштырылырга тиеш.

Муниципаль
берәмлектә инициатив
проектларны күрсәтү,
кертү, тикшерү һәм
карау тәртибенә
кушымта

№ критерий	Критерий исеме/критерийлар төркеме	Критерий буенча баллар
I.	Проектны гамәлгә ашыру ижтимагый файдалы	
	проект муниципаль берәмлек халкы өчен югары социаль, мәдәни, ял итү һәм башка ижтимагый файдалы дип бәяләнә: актив гражданлык позициясен, сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруга ярдәм итә, эхлак, толерантлык, башка социаль әһәмиятле сыйфатларга (чаралар, акцияләр, форумнар) тәрбия бирүгә юнәлдерелгән; социаль өлкә муниципаль объектларын төзүгә, үстерүгә һәм ремонтлауга юнәлтелгән; ижтимагый инфраструктура объектларын, төзекләндерү, рекреация зоналарын, социаль тарту нокталарын, халыкның күпләп ял итү урыннарын булдыруга, үстерүгә һәм ремонтлауга юнәлтелгән	5
	проект ижтимагый файдасы булмаган буларак бәяләнә.	0
II.	Халыкны бәяләү буенча актуаль (кискенлек) проблемалар:	
	бик югары проблема - халык тарафыннан проблема тәнкыйть буларак бәяләнә, проблеманы хәл итү халыкны тормыш белән тәэмин итү шартларын саклау һәм саклау өчен кирәк.	8
	югары - проблема халык тарафыннан житди бәяләнә, аның чишелеше булмау тормыш сыйфатына тискәре йогынты ясаычак.	7
	уртача - проблема халык тарафыннан актуаль буларак бәяләнә, аның карары яшәү сыйфатын яхшыртуга китерергә мөмкин	6
	түбән - халык тарафыннан актуаль дип бәяләнми, аның карары тормыш сыйфатын яхшыртуга китерми.	0
III.	Инициатив проект нәтижеләрен тоту (аларга ярдәм итү) максатларында алдагы чорларда өстәмә бюджет чыгымнарын гамәлгә ашыру зарурлыгы	
	юк	5

	эйе	0
IV.	Инициатив проектны гамэлгэ ашыру срогы	
	1 календарь елга кадэр	4
	2 календарь яшкэ кадэр	3
	3 календарь елга кадэр	2
	3 календарь елдан артык	1
V.	«Эксплуатация вакыты (тормыш вакыты)» инициатив проект нәтижеләре	
	5 яшьтән	4
	3 яшьтән 5 яшкэ кадэр	3
	1 яшьтән 3 яшкэ кадэр	2
	1 яшкэ кадэр	1
VI.	Гаризага кушып бирелгән проект-смета (смета) документларының (төзелеш (реконструкция), капитал ремонт, ремонт буенча) булуы	
	проект-смета (смета) документациясенә кирәкме-юкмы	10
	юк	0
VII.	Кәгазь чыганакта һәм электрон рәвештә презентация материалларының заявкага кушымта итеп бирелгән булуы	
	эйе	10
	юк	0
VIII.	Халыкның инициатив проектын уртак финанслау дәрәжәсе	
	проект бәясенә 20%ыннан	5
	проект бәясенә 15%тан 20%ка кадэр	4
	проект бәясенә 10% тан 15% ка кадэр	3